

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

THURSDAY, 24TH FEBRUARY 1898.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

सन १८९७ चा मसुदा नंबर ३ (सन १८९० चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट सुधारण्यासाठी आक्टाचा मसुदा) याचा विचार करण्यासाठी नेमिलेल्या सिलेक्ट कमिटीचा रिपोर्ट.

आक्षी, सन १८९७ चा मसुदा नंबर ३ (सन १८९० चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट सुधारण्यासाठी आक्टाचा मसुदा) याचा विचार करण्यासाठी नेमिलेल्या सिलेक्ट कमिटीचे मेंबर, यां हडून, खालील रिपोर्ट रजु करपांत येत आहे.

२. सदर मसुद्याचें कलम १, याच्या संबंधानें आमचें असें झगणें आहे की, सदर आक्ट सिंध प्रांतास किंवा एडनास लागू करण्याचा विचार झाल्यास, त्यांपैकी कांहीं प्रदेश सदर आक्टाच्या अमलांतून वगळणें जरूर वाटण्याचा संभव आहे. झगून, आक्षी, सदर आक्टाच्या योजिलेल्या नवीन १ व्या कलमाच्या (२) व्या पोटकलमांत, “सिंध किंवा एडन यास” ह्या शब्दांच्या ऐवजी, “सिंध किंवा एडन याच्या कोणत्याही भागास” हे शब्द दाखल केले आहेत.

३. आमची अशी शिफारस आहे की, सदर मसुद्याच्या ३ व्या कलमाअन्वये योजिलेल्या सदर आक्टाच्या नवीन २९ व्या कलमापैकी पोटकलम (२) हें, व्यक्तींवर जोखीम घालण्याचा इरादा दर्शविला असल्याबद्दलचें दिसून येऊं नये अशा रीतीनें बदलावें. आमचा असाही अभिप्राय आहे की, सदर आक्टाचें २९ वें कलम आणि सदर मसुद्याच्या ७ व्या कलमाअन्वये योजिलेलें त्याच्या पुढचें कलम २९ अ, ह्या दोनही कलमांच्या संबंधानें, “रडिवासी” ह्या शब्दाची व्याख्या, सन १८९९ च्या ८ व्या आक्टांत ठरविल्याप्रमाणें, कलमाच्या अखेरीस एक खुलासा देऊन करावी. झगून, आक्षी, कलम २९ ह्याच्या योजिलेल्या (२) व्या पोट कलमाच्या रचनेंत फेरफार करून सदरील शिफारस अमलांत आणिली आहे.

४. सदर मसुद्याच्या ४ व्या कलमासंबंधानें आहांस असें वाटतें की, जादा पोलिसाचा खर्च देण्याचा कालारकारानें ज्या मुदतीपर्यंत वाढवावयाचा तिला कांहीं तरी मर्यादा असली पाहिजे; आणि झगून आमची अशी शिफारस आहे की सदर आक्टाच्या २९ व्या कलमाच्या नवीन (३) व्या पोट कलमांत, शेवटी, “मात्र अशी मुदत कोणत्याही बाबतींत, पांच वर्षांहून जास्त वाढूं नये,” हे शब्द दाखल करावे.

५. सदर मसुद्याच्या ९ व्या कलमाच्या ऐवजी खालील कलम दाखल करावें अशी आमची सूचना आहे:—

कलम २५, पोट-कलम (३),
आची सुधारणा.

“९. सदर आक्टाच्या २९ व्या कलमाच्या (३) व्या पोट कलमाच्या ऐवजी, खालील पोट कलम दाखल करून त्याला पोट कलम (४) हा नंबर द्यावा; तें पोट कलम येंपेप्रमाणें:—

"(२) स्थितिपत्र लिखित खोजकाने इनर ठिकानों, कडकटण आपणा नतरे
 थंडेन सापराणें सदई पडी वसावळी पाडिजे किवा सदई कर आकारल पाडिजे.
 त्या प्रदेशान तशी कोणाहीही पडी वसावळ्याची असत किवा तसा कोणाही
 कर आकारावण्याचा असत, ती प्रदेश स्थितिपत्र लिखित असण्यास, या
 स्थळाचे काम, तयाच स्थितिपत्रपाडिजेनी मजबूतपत्र करवावून दिले पाडिजे,
 किवा. पाठकत्रम (२) अथवा सरकार हुकूम करील यामरहेकेम ती कर आपण
 आकारल पाडिजे."

६. सदई स्थियाच्या ७ व्या कलमाअन्वये योजिलेले तरे कलम २५ अ, अ, अ, अत याच असावा अर्ण
 आढास पाटले की, या कलमाअन्वये कार्याव्याच दावा, इना आल्याच नारान्नेपणें एका महिन्याच्या आंत केला पाडिजे,
 आणि या अधिप्राप्रास अतिसकन आधी एक नवीन पाठकत्रम (३) दाखल केले आहे. आढास - सु बाटले की,
 हिंदच्यान सरकारच्या आसतिल खालिल आहे सापराणें सरकारची मजुरी, नकसानीच्या सोवदल्याची रकम वसूल
 करवण्याच मान पूर्वी न वेता ती रकम आणि वसूल अखेला प्रदेश ठरवण्याच्या काहीही तशी मजुरी वेतजे
 पाडिजे. आमचे अर्दीही मन आहे की, वकसानीच्या सोवदल्याची रकम वसूल करतना व्यक्तीचा समवेश करवून
 घेत नये; आणि, सदई मसुद्याचे कलम ३ आधी मुखारले आहे सापराणें याच सोवटी दिल्या खजनात "रहेवासी"
 या शब्दाचे व्याख्या दिली आहे अणन, या कलमाच्या (१) त्या पाठकत्रमातील (ब) रकमेची पाठकत्रम (२) आणि
 (१) त्या पाठकत्रमतील सोवळटा शब्द "किवा" ही गाळवली. आमची आणखी अशीही सूचना आहे की, या कलमाच्या
 (२) त्या पाठकत्रमातील आणि स्थियाच्या ६ व्या कलमाअन्वये सुचविलेल्या सुधारणांत "किवा" च्या कोणाही
 भागांत अथवा वर्णिस " हे शब्द गाळवे."

७. आमची अशी शिप्रास आहे की, या मसुद्याची भाग मुख्य आसल्याचा मधीली कुळती करवण्याची,
 या मसुद्यांत मरूनर इतें कौंसिल हा सूत्राच्या बदला "सरकार" हा शब्द दाखल करवा.

८. मसुद्याची बाकीची कलम आढास पढत आहिले, आणि, ती, आही सुधारण्यापराणें पवार करवून यावा
 अशी आमची सूचना आहे.
 ९. सदई मसुदा तारीख १६ माहे डिसेंबर संन १८९७ रोजी, मुंबई सरकारी नोटेड, मरुठी, गुजराती
 व कानडी या भाषांमध्ये प्रसिद्ध करण्यांत आला हिला. ती आनी सुधारण्यापराणें याचा आणि या तिपत्राचे
 तपास तालुमा हुजूर मनीसदे खोला असा आही हुकूम केला आहे.
 मुकाम मुंबई, तारीख २० माहे जानेवारी संन १८९८.

(सही.) ई. सी. क. आलिउद्दीन.

(") अ. मारीथ.

(") ए. एम. मारियाही.

(") इत्यय. एच. की.

(") एन. जी. चंद्रचरकर.

(") मरुथा प्रतिभेन मलास्या अखाम पात्र ठेवने

(") जी. एम. गडड.

(") मरुथा प्रतिकेन मलास्या अखाम पात्र ठेवने

नामदार नारियाण गवय चंद्रचरकर यांचे प्रतिभेन मत.

ही गमीन धारण कार्या, ज्या पाळसा ठरविल्या प्रदेशान राहिल तसतील यांचा समावेश राहिल्याची या शब्दांत
 करण्याची सूचना मला मान्य करत नाही. इनर यानवीत, मसुदा सुधारण्यापराणें मला पसंन आहे.

(सही) एन. जी. चंद्रचरकर.

नामदार धोंडो शामराव गडड यांचें प्रतिकूल मत.

सदरू मसुदा कौन्सिलपुढें आणिला त्या नामदार साहेबांनीं समजून सांगितल्याप्रमाणें, जादा पोलीस ठेवण्याचा उद्देश शिक्षा करण्याचा नसून केवळ संरक्षण करण्याचा असल्याकारणानें, माझा अभिप्राय असा आहे की, जादा पोलीसाचा खर्च देण्यासाठी लोकांच्या विवक्षित वर्गास किंवा भागास निवडून काढणें हें तऱ्हाच्या विरुद्ध होईल. लोकांच्या कोणत्याही वर्गास किंवा भागास तो जादा खर्च देण्याच्या पात्रतेतून मुक्त करणें हें मला त्याच कारणांवरून मान्य नसून कोणत्याही व्यक्तीस त्या पात्रतेतून मुक्त करणें हें मला त्याहूनही जास्त अमान्य आहे. लोकांच्या कोणत्याही वर्गास किंवा भागास किंवा कोणत्याही व्यक्तीस तसा जादा खर्च देण्यासंबंधानें माफी देणें हें, जादा पोलीससंबंधी कर किंवा पट्टी ही एक शिक्षा असून ती शिक्षा त्यांस लागू करणें योग्य होणार नाहीं एवढ्याच सबबीवरून रास्त होईल. परंतु अपराधाची शांविती झाल्यावांचून शिक्षा देतां येत नाहीं; आणि न्यायदृष्टीने पाहतां, ह्या प्रकारचा कर देण्यास एकाद्या सरकारी ठरावाअन्वये ज्या मनुष्यांस हुकुम करण्यांत येतो त्यांपैकीं सर्वच लोक अपराधी असतात असें कर्वाही झणतां यावयाचें नाहीं. कोणत्याही ठिकाणीं तसाच एकाद्या विलक्षण प्रसंग उत्पन्न झाल्या कारणानें सरकारास होणारा जादा खर्च देण्याच्या कार्मी मदत करणें हें तेथील रयतेपैकीं प्रत्येक चांगल्या मनुष्याचें कर्तव्य आहे ह्या विस्तृत तत्त्वावरून मात्र अशा प्रकारचा कर रास्त आहे असें झणतां येईल. झणून मात्र असा अभिप्राय आहे की, ज्या प्रदेशांत जादा पोलीस ठेविलें असेल त्या प्रदेशांतील साधारण सर्व मनुष्ये त्या जादा पोलीसावद्दलचा कर देण्याच्या कार्मी जबाबदार धरली जाण्यास योग्य होत. कोणत्याही व्यक्तीस किंवा लोकांच्या वर्गास अगर भागास कर माफ करण्याच्या अधिकारासंबंधानें आणवी एक अशी हरकत आहे की, त्या अधिकाराच्या योगानें सामाजिक सद्ग्यास बाध येऊन त्याचा अनेक रीतीनें दुरुपयोग करण्यांत येईल.

कमिटीनें दाखल केलेल्या २५ व्या कलमापैकीं (२) च्या पोटकलमांतून “अगर तसा कर व पट्टी हीं दोन्ही सदरूप्रमाणें बसवून व आकारून” हे शब्द गाळावे, कारण माझा असा अभिप्राय आहे की, एकच मनुष्य कर व पट्टी या दोहोंसही पात्र असू नये.

मसुद्याच्या ४ व्या कलमावरून डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्टच्या २५ व्या कलमांत जें पोट कलम (३) दाखल करण्याचें योजिलें आहे, त्यांत, जादा पोलीसाचा खर्च देण्याची मुदत वाढविण्याविषयी सरकारास अधिकार दिलेला आहे. असा अधिकार, हिंदुस्थान सरकारचा सन १८९५ चा आक्ट ८ वा यावरून सुधारलेला सन १८९१ चा आक्ट ५ वा यांत दिलेला आढळत नाहीं, आणि तो अधिकार आमच्या आक्टांत दाखल केला जाण्यास मी विरुद्ध आहे.

कलम २५ अ हें मला अगदींच नापसंत आहे; कारण, त्यांतले ठराव सर्वस्वी नवीन असून तें दाखल करण्याची जल्दी बसल्यावद्दल, मागच्या अनुभवावरून कोणतेही आधारभूत कारण दाखविण्यांत आलेलें नाहीं. सन १८९५ चा आक्ट ८ वा यावरून सुधारलेल्या सन १८९१ च्या ५ व्या आक्टांत, ज्या प्रदेशाविषयी सरकारानें जाहिरनामा काढिलेला असेल, त्या प्रदेशांत घडून आलेल्या ज्या गुन्ह्यांच्या वावरीत, त्या जाहिरनाम्याच्या तारखेनंतर मृत्यु झाला असेल अगर इजा झाली असेल, त्या गुन्ह्यांच्या संबंधानें मात्र असा नुकसानीचा मोबदला देण्याविषयी ठरविलेले आहे.

मसुद्याचें कलम ११ वें हें गाळणें मला वरें वाटतें; कारण तें जरूर आहे असें मला वाटत नाहीं.

(सही) डी. एम्. गडड.

सन १८९७ चा मसुदा नंबर ३.

(सन १८९० चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट सुधारण्यासाठी आइटाचा मसुदा.)

(तारीख २७ माहे जानेवारी सन १८९८ रोजी सिलेक्ट कमिटीने सुधारल्याप्रमाणें.)

ज्याअर्थी यांत खाली सांगितलेल्या रीतीने सन १८९० चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट सुधारणें योग्य आहे; त्याअर्थी खाली लिहिल्याप्रमाणें ठरविण्यांत येत आहे:—

१ व्या कलमाची सुधारणूक.

१. सन १८९० चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट, ज्यास यांत पुढें सदरहू आक्ट असें ह्मटलें आहे, त्याच्या १ व्या कलमाच्या ऐवजी खालील मजकूर दाखल करावा, ह्मणजे:—

बद्दलान सरनामा.

“१. (?) या आक्टास सन १८९० चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट असें ह्मणावें.

व्याप्ति.

(२) तो, मुंबई शहर, सिव व एडन हीं शिवाय करून सगळ्या मुंबई इलाक्यास लागू आहे, परंतु, सरकार, कोणत्याहि वेळीं, मुंबई सरकारी ग्याझेटांत जाहिरनामा प्रसिद्ध करून, तो किंवा त्याचा कोणताहि भाग सिंध किंवा एडन यांच्या कोणत्याहि भागास लागू करण्यास मुखत्यार आहे.”

२ व्या कलमाची सुधारणूक.

२. सदरहू आक्टाच्या २ व्या कलमांत “पोटकलम (?)” या शब्दांवरदल व आंकड्यावरदल “पोट-कलम (२)” हा मजकूर दाखल करावा.

कलम २५, पोट-कलम ३,
साची सुधारणूक.

३. सदरहू आक्टाचें कलम २५, पोट-कलम (२) याच्या ऐवजी खालील मजकूर दाखल करावा, ह्मणजे:—

“ (२) अशा जादा पोलिसाचा खर्च, सरकार तसें फर्मावील तर, सर्वांशीं किंवा अंशतः; यांत खालीं सांगितलेल्या मनुष्यांवर पट्टी वसवून, अगर अशा मनुष्यांच्या माल-मत्तेवर कर आकारून, अगर तसा कर व पट्टी हीं दोन्हीं सदरहूप्रमाणें वसवून व आकारून आणि ती पट्टी व तो कर—

(अ) तो जाहिरनामा ज्या प्रदेशास लागू असेल त्या प्रदेशांतील साधारण सर्वे रहिवाशांवर वसवून, किंवा

(ब) अशा मनुष्यांच्या कोणत्याहि विशिष्ट भागावर किंवा भागांवर अथवा वर्गांवर किंवा वर्गांवर विशेष प्रकारें वसवून,

भागाबिला पाहिजे, आणि अशी पट्टी किंवा कर हीं कोणत्या प्रमाणांनीं वसवावीं, तें फर्माविण्याचा सरकारास अधिकार आहे.

खुलासा.— ह्या कलमाच्या आणि कलम २५ अ ह्याच्या कारणांसाठीं, ‘रहिवासी’ या शब्दांत, जे लोक, स्वतः, किंवा आपल्या एजंटंमार्फत, किंवा नोकरांमार्फत, अशा प्रदेशांतील जमीन किंवा इतर स्थावरमिळकत वहिवाटीत असतील किंवा धारण करीत असतील त्यांचा बापि जे जमिनदार लोक आपण स्वतः किंवा आपल्या एजंटंमार्फत किंवा नोकरांमार्फत अशा प्रदेशांतील रयतेकडून किंवा खतेदारांकडून भाडें किंवा महसूल परभारें गोळा करीत असतील त्यांचा, ते त्या प्रदेशांत प्रत्यक्ष राहात नसले तरी, समावेश होतो.

२५ व्या कलमांत नवीन
पोट-कलम (३) दाखल करणें.

४. सदरहू आक्टाचें कलम २५, पोटकलम (२) याच्या नंतर खालीं सांगितलेलें नवीन पोट-कलम दाखल करावें व त्यास (३) हा नंबर द्यावा, ह्मणजे:—

“(३) अशी पट्टी किंवा कर देण्याची मुदत, असें जादा पोलीस ज्या मुदतीपर्यंत खरोखर ठेविलें असेल त्या मुदतीबाहेर वाढविण्याचा सरकारास अधिकार आहे. मात्र अशी मुदत कोणत्याही बाबतीत, पांच वर्षांहून जास्त वाढवूं नये.”

१. सदरहू आकटाच्या २९ व्या कलमाच्या हल्लीच्या (३) ज्या पोट-कलमाच्या ऐवजी खालील पोट कलम दाखल करून त्यास पोटकलम (४) हा नंबर द्यावा.

कलम २५, पोट-कलम (३)
याची सुधारणूक.

“(४) म्युनिसिपल डिस्ट्रिक्ट खेरीज करून इतर ठिकाणी, कलेक्टरानें आपल्या नजरेस येईल त्याप्रमाणें सदरहू पट्टी बसविली पाहिजे किंवा सदरहू कर आकारला पाहिजे. ज्या प्रदेशांत तशी कोणतीही पट्टी बसवावयाची असेल किंवा तसा कोणताही कर आकारावयाचा असेल तो प्रदेश म्युनिसिपल डिस्ट्रिक्ट असल्यास, त्या खर्चाची रकम तेथील म्युनिसिपालिटीनें आपल्या म्युनिसिपल फंडांतून दिली पाहिजे, किंवा पोटकलम (२) अन्वये सरकार हुकुम करील त्यावरहुकुम तो कर आपण आकारला पाहिजे.

६. सदरहू आकटाच्या २९ व्या कलमाच्या नवीन (४) ध्या पोटकलमानंतर खालील दिलेलें नवीन पोटकलम दाखल करावें, हणजे:—

२५ व्या कलमांत नवीन (५)
वें पोट-कलम दाखल करणें.

“(५) कोणत्याही मनुष्यांस अशा खर्चाचा कोणताही भाग सोसण्याच्या पात्रतेतून, हुकुम करून वगळण्यास सरकारास अधिकार आहे.”

७. सदरहू आकटाच्या २९ व्या कलमानंतर खालील दिलेलें नवीन कलम दाखल करावें हणजे:—

नवीन कलम दाखल करणें.

“ २९ अ. (१) सरकारच्या आगाऊ मंजूरीनिशी जिल्हा माजिस्ट्रेट हा—

गैरकायद्याच्या मंडळीनें केले-
ल्या नुकसानीचा मोबदला कसा
वसूल करावा.

(अ) त्यास जरूर वाटेल ती चौकशी केल्यानंतर,

(१) एकाद्या गैरकायदेशीर मंडळीचा सामान्य हेतु शेवटास नेण्याच्या कार्मी केलेल्या कोणत्याही कृत्यामुळे, कोणत्याही मालमत्तेस झालेल्या तोट्याच्या किंवा खराबीच्या संबधानें, अगर कोणत्याही मनुष्यास किंवा मनुष्यांस आलेल्या मरणाच्या किंवा झालेल्या मोठ्या दुखापतीच्या संबधानें, कोणत्याही मनुष्यास किंवा मनुष्यांस नुकसानीचा मोबदला हणून किती रकम द्यावी असे त्याला वाटेल ती रकम ठरविण्यास, आणि

(२) ज्या कोणत्या प्रदेशांतील रहिवाशांनीं आपल्या वर्तनाच्या योगानें अशी मंडळी भरली आहे किंवा भरण्याच्या कार्मी मदत केली आहे असें त्यास वाटेल तो प्रदेश ठरविण्यास,

मुखत्यार आहे;

(ब) सदरहूप्रमाणें ठरविलेली रकम, जे मनुष्य सदरहूप्रमाणें ठरविलेल्या प्रदेशांतील रहिवाशी असतील, त्यांपासून अगर तशा मनुष्यांच्या कोणत्याही भागापासून किंवा भागांपासून अथवा वर्गांपासून किंवा वर्गांपासून, सदरहू प्रकारच्या मंजूरीनिशी जिल्हा माजिस्ट्रेट फर्मावील त्या प्रमाणांनीं, वसूल करण्याविषयी, कलेक्टरास सांगण्यास मुखत्यार आहे.

(क) असा प्रदेश म्युनिसिपल डिस्ट्रिक्ट असल्यास, आपल्या नजरेस येईल त्याप्रमाणें पट्टी बसवून किंवा कर बसवून अशी रकम आकारण्याविषयी व वसूल करण्याविषयी म्युनिसिपालिटीस सांगण्यास मुखत्यार आहे;

आणि ती पट्टी किंवा तो कर म्युनिपालिटीने, सदर हुकुमांस अनुसरून फर्माविलेल्या प्रमाणांनी अशा मनुष्यांवर वसवून त्यांपासून वसूल केला पाहिजे; आणि

- (ड) याप्रमाणे वसूल केलेला सर्व किंवा कोणताहि पैसा सदर सांगितल्या प्रकारच्या तोव्याच्या किंवा खराबीच्या अगर मरणाच्या किंवा मोठ्या दुखापतीच्या संबंधाने ज्या कोणत्याहि मनुष्यास किंवा ज्या कोणत्याहि मनुष्यांस नुकसानीचा मोबदला मिळण्याचा हक्क आहे असे जिल्हा माजिस्ट्रेटास वाटेक त्या मनुष्यास देण्याविषयी किंवा त्या सर्व अगर कोणत्याहि मनुष्यांना वाटून देण्याविषयी प्रसंगाप्रमाणे कलेक्टरांस किंवा म्युनिपालिटीस सांगण्यास मुखत्यार आहे.

(२) अशा नुकसानीच्या मोबदल्याचा कोणताहि भाग देण्याचा पात्रतंतून कोणत्याहि मनुष्यास, हुकुम करून वगळण्याचा सरकारास अधिकार आहे.

(३) सदर प्रकारच्या मृत्यूच्या, मोठ्या दुखापतीच्या, तोव्याच्या किंवा खराबीच्या तारखेनंतर एका महिन्याच्या आंत नुकसानीच्या मोबदल्यासंबंधाने हक्क न सांगितल्यास, ह्या कलमाअन्वये तसा मोबदला देण्यांत येणार नाही.

(४) पोट-कलम (१) अन्वये जिल्हा-माजिस्ट्रेटाने केलेला प्रत्येक ठराव, आकार, व हुकुम हे, सरकारकडून किंवा या बाबतीत सरकार वेळोवेळी ज्या अमळदारास अधिकार देईल त्या अमळदाराकडून तपासले जाण्यास पात्र असतील, परंतु याप्रमाणे खरीज करून इतर प्रकारें ते अखेरचे असतील असे समजावें.

२६ व्या कलमाची सुधारणूक.

८. (१) सदर हुकुमाच्या २६ व्या कलमाच्या (१) व्या पोटकलमांत,—

(अ) “ गेल्या शेवटल्या कलमाखाली ” या शब्दांच्या ऐवजी “ गेल्या शेवटल्या दोन कलमांअन्वये ” हे शब्द दाखल करावे;

(ब) “ आकारलेला प्रत्येक कर ” व “ तो कर द्यावयास ” या शब्दांच्या ऐवजी अनुक्रमे “ वसविलेली प्रत्येक पट्टी किंवा आकारलेला प्रत्येक कर ” व “ ती पट्टी किंवा तो कर ” हे शब्द दाखल करावे.

(क) सदर हुकुम पोटकलम (१) याच्या शेवटी खाली लिहिलेला मजकूर ज्यास्त वाढवावा, हाणजे:—

“ मात्र हमेशा असे ठरविले आहे की अशा पट्टीची किंवा कराची वसुली न झाल्यास, ती पट्टी आपणच वसविली होती किंवा तो कर आपणच आकारला होता असे समजून ती पट्टी किंवा तो कर खालील पोट-कलमांत ठरविलेल्या रीतीने कलेक्टराने वसूल करावा असे फर्माविण्याचा सरकारास अधिकार आहे. ”

(२) त्याच कलमाच्या (२) व्या पोट-कलमांत,—

(अ) “ आकारलेला प्रत्येक कर, तो देण्यास ” या शब्दांच्या ऐवजी “ वसविलेली प्रत्येक पट्टी किंवा आकारलेला प्रत्येक कर किंवा वसूल करावयाची प्रत्येक रकम ही, ती देण्यास ” हे शब्द दाखल करावे.

(ब) “ वसूल केला पाहिजे ” या शब्दांच्या ऐवजी “ वसूल केली पाहिजेत ” हे शब्द दाखल करावे.

नवीन कलम दाखल केलें आहे.

९. सदर हुकुमाच्या २६ व्या कलमानंतर खाली दिलेले नवीन कलम दाखल करावें, हाणजे:—

“ २६ अ. सदरील शेवटलीं तीन कलमें सिंध प्रांतांत अमलांत आल्यावर, सन १८६७ चा मुंबईचा डिस्ट्रिक्ट पोलीस आक्ट याच्या १९ व्या व १७ व्या कलमांतोळ ठराव जेवळ्या अंशीं सदहू कलमांशीं जुळत नसतील तेवळ्या अंशीं ते या प्रांतांत रद्द झाले आहेत असें मानलें पाहिजे.”

गेलीं तीन कळमें सिंधांत लागू केल्याचा परिणाम.

१०. सदहू आक्टाच्या ४२ व्या कलमाच्या (१) ह्या पोट-कलमांत, “गाणीं गाणें” या शब्दांच्या नंतर खालील मजकूर दाखल करावा ह्मणजे :—

४२ व्या कलमाची सुधारणूक.

“ वाचें वाजविणें.”

११. सदहू आक्टाच्या ४८ व्या कलमाचें पोट कलम (१), रकम (अ), यांत “ जाणाऱ्या मंडळ्यांच्या, मिरवणुकींच्या आणि जमून जाणाऱ्या लोकांच्या अगर मेळ्यांच्या वर्तनाविषयीं ” या शब्दांच्या ऐवजीं “ जाणाऱ्या मंडळ्या, मिरवणुकी, आणि जमून जाणारे समुदाय अगर मेळे यांतील मनुष्यांच्या वर्तनाविषयीं आणि वागणुकींविषयीं किंवा कृत्याविषयीं ” हे शब्द दाखल करावे.

४८ व्या कलमाची सुधारणूक.

(True translation)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.